

Een tussenstand

Wachttijden in de ggz

De wachttijden in de ggz zijn langer dan de normen die wij in Nederland samen hebben afgesproken. Zorgaanbieders, zorgverzekeraars, het ministerie van VWS, beroepsverenigingen en patiëntenorganisaties hebben daarom landelijke afspraken gemaakt om de wachttijden terug te dringen. De Nederlandse Zorgautoriteit monitort de uitvoering van deze afspraken. Ggz-aanbieders moeten sinds 2016 hun wachttijden op de eigen website melden. Daarnaast zijn ze vanaf 1 januari 2018 verplicht om hun wachttijden maandelijks aan te leveren bij Vektis.¹ Deze informatiekaart biedt inzicht in de wachttijden in de ggz.

Gerichte acties

Door inzicht in de wachttijden kunnen zorgverzekeraars, zorgaanbieders en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) gerichte acties opzetten om de wachttijden waar nodig terug te dringen. Daarnaast kunnen patiënten vanaf oktober 2018 de aan Vektis geleverde wachttijden inzien via een website die door brancheorganisaties in de ggz is opgezet.

Soorten wachttijden

Deze informatiekaart biedt inzicht in de gemiddelde aanmeldwachttijd en gemiddelde totale wachttijd. De aanmeldwachttijd is de periode tussen het moment waarop de patiënt zich meldt en de intake van de patiënt. De totale wachttijd is de periode tussen het moment waarop de patiënt zich meldt en de start van de behandeling. Dit is een optelsom van de aanmeldwachttijd en de behandelwachttijd. De behandelwachttijd is de wachttijd tussen de intake en de behandeling.

Inventarisatie wachttijden

De verplichte aanlevering van wachttijden aan Vektis geldt sinds 1 januari 2018. Het gaat hierbij om de gemiddelde wachttijden van de afgelopen twee maanden. Zorgaanbieders moeten deze ook al langer op hun eigen website publiceren. Nog niet alle zorgaanbieders leveren deze wachttijden aan bij Vektis. Daarom hebben wij in deze informatiekaart, net als in de voortgangsrapportage in december 2017, gebruik gemaakt van de wachttijden die zorgaanbieders op hun website publiceren. Dit zijn de wachttijden van alle instellingen en een steekproef op de vrijgevestigden. De gegevens zijn verzameld door Mediquest van 26 februari t/m 9 maart 2018. De NZa en Vektis werken samen met de zorgaanbieders aan verbetering van de aanlevering van de wachttijdgegevens. De eerstvolgende rapportage is dan ook gebaseerd op Vektis-data.

Aanmeldwachttijd en totale wachttijd

In tabel 1 (pagina 2) staan de wachttijden van de generalistische basis-ggz (gb-ggz) en de gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg (g-ggz). De Treeknorm beschrijft de maximaal aanvaardbare wachttijd. Deze ligt voor de gb-ggz en de g-ggz op vier weken voor de aanmeldwachttijd en op veertien weken voor de totale wachttijd.

¹ Zie voor meer informatie de regeling [NR/REG-1824](#)

Tabel 1: Aanmeldwachtlijden en totale wachttijden

	Aanmeld-wachttijd (Treknorm 4 weken)	Totale wachttijd (Treknorm 14 weken)
Generalistische basis-ggz (vrijgevestigden en instellingen)	5	7
Gespecialiseerde ggz (vrijgevestigden)	8	11
Hoofddiagnosegroepen g-ggz (instellingen)	Aanmeld-wachttijd (Treknorm 4 weken)	Totale wachttijd (Treknorm 14 weken)
Aandachtstekort- en gedragsstoornissen	9	18
Alcohol gebonden stoornissen	4	8
Angststoornissen	8	16
Bipolair en overige stemmingsstoornissen	7	13
Delirium, dementie en overige cognitieve stoornissen	3	8
Depressieve stoornissen	7	14
Eetstoornissen	9	13
Overige aan middel gebonden stoornissen	5	8
Persoonlijkheidsstoornissen	8	17
Pervasieve stoornissen	13	22
Schizofrenie en andere psychotische stoornissen	4	6
Somatoforme stoornissen	8	15

In de analyse van de wachttijden in tabel 1 is rekening gehouden met het aantal patiënten van een zorgaanbieder: als een zorgaanbieder meer patiënten behandelt, wegen de wachttijden ook zwaarder mee in het gemiddelde.

In tabel 1 is te zien dat vrijwel alle aanmeldwachtlijden langer zijn dan de Treknorm van vier weken. De totale wachttijd blijft binnen de gb-ggz wel ruim binnen de Treknorm. Bij de g-ggz is de wachttijd voor vijf hoofddiagnosen boven de Treknorm. De groepen 'pervasieve stoornis', 'persoonlijkheidsstoornissen' en 'angststoornissen' kwamen al ter sprake als focusgroepen in de voortgangsrapportage wachttijden in de ggz² en marktscan ggz 2016³, en zitten nu nog steeds boven de Treknorm. Een directe vergelijking kunnen we echter niet maken omdat de berekeningswijze van de wachttijden per 1 januari 2018 iets is gewijzigd. Per 1 januari 2018 moeten zorgaanbieders de gemiddelde aanmeldings- en behandelingswachttijd van de afgelopen twee maanden opgeven. Voorheen gold dit alleen voor behandelingswachttijd en werd de aanmeldingswachttijd actueel berekend.

Gemiddelde en totale wachttijd in Nederland

In de figuren 1 en 2 staan de gemiddelde totale wachttijden in de gb-ggz en g-ggz per zorgkantorregio⁴ (niet rekening houdend met patiëntenaantallen). De kleuren in de legenda geven de totale wachttijden in weken aan. Uit

onze analyse blijkt dat er veel regionale verschillen zijn in de wachttijden voor de gb-ggz en g-ggz. Figuur 1 laat zien dat in de gb-ggz patiënten in zorgkantorregio's Midden-IJssel en Flevoland de langste totale wachttijd kennen van twaalf weken. De totale wachttijd is in zorgkantorregio Amstelland en de Meerlanden het kortst met twee weken. Voor de g-ggz (figuur 2) is de totale wachttijd het langst in zorgkantorregio Midden-Holland met 22 weken en in zorgkantorregio Delft Westland Oostland het kortst met zes weken. De gemiddelde totale wachttijd in de g-ggz is langer dan in de gb-ggz. Dit komt overeen met het beeld in tabel 1.

Figuur 1 en 2: Totale wachttijden gb-ggz en g-ggz

Totale wachttijd in de gb-ggz

Totale wachttijd in de g-ggz

Vervolgstappen

In juli 2018 publiceren wij de tweede voortgangsrapportage met actuele cijfers en trends over de wachttijden. Ook gaan wij dan in op acties van de NZa en andere instanties om de wachttijden terug te dringen.

Meer weten?

Voor meer informatie over deze informatiekaart kunt u contact opnemen met de NZa.

² Zie https://puc.overheid.nl/nza/doc/PUC_210611_22/1/

³ Zie https://puc.overheid.nl/nza/doc/PUC_3600_22/1/

⁴ Zie https://www.regioatlas.nl/kaarten#_zorgkantorregios voor een totaaloverzicht van de zorgkantorregio's